

Ugeblad og Annoncetidende
for Allinge-Sandvig.
Gudhjem, Østerlars, Hasle
Øbster, Rutsker, Rø og Klemens.

Ansvarshavende Udgiaver:
Otto Gornitzka. - Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri
Oplag ca. 3500 Eksemplarer

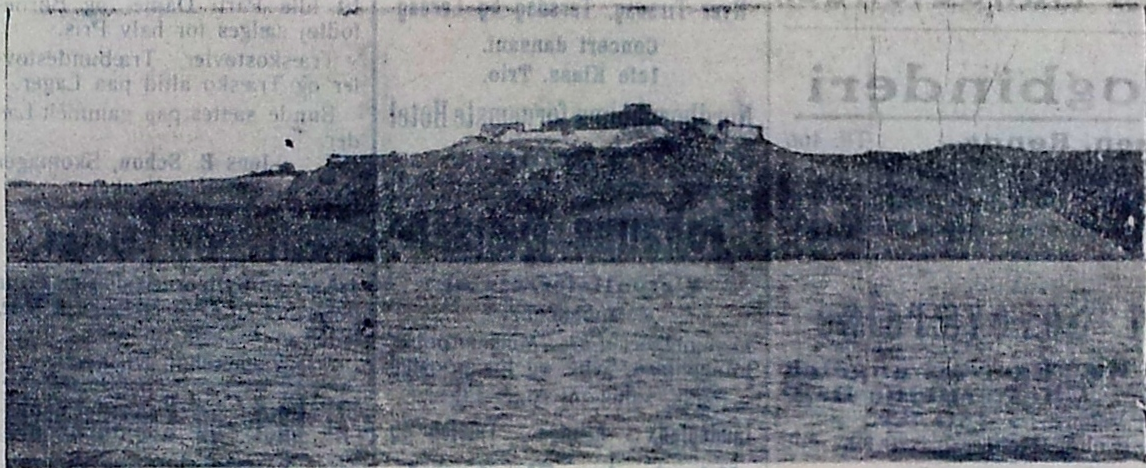
Nr. 85 Alm. Annoncer 10 Øre pr. mm, efterf. Gange 8 Ø.
Forretningsann. 8 - 6 Ø.

Fredag den 16. August

Annoncer og lokalt Stof maa være indleveret
senest 2 Dage før Bladet udgaar.

1929

Hammershus Ruiner set fra Havet.

Kornmodsglansen.

Kornmodsglansen ved Midnatstid
lysnr bag fjerne Skove.
Skjøn Jomfru, du træde
til Vinduet hid,
nu er det ej Tid at sove.
Se ud, se ud, thi Natten funkler
med Stjernes kud.

Gjemmer du Ønsker
dybt i din Sjæl,
saa lad dem mod Himlen hæves;
naar Stjernerne falder,
da ved du vel,
ønsker du ikke forgæves.
Se ud, se ud, thi Natten funkler
med Stjernes kud.

Ønsk ikke tilbage den Tid,
der for hen,
og Sommerens falmende Blommer;
ønsk kun,
at de rødeste Roser igen
maa blomstre næste Skærsommer.
Se ud, se ud, thi Natten funkler
med Stjernes kud.

P. E. Lange-Müller.

Rundetaarn.

Blandt de Attraktioner, som Kø-
benhavn byder Landboere og Tu-
rister, hører i første Række Run-
detaarn. Det er i Tusindvis af
Skolebørn, der har arbejdet sig
op ad den slidte Rundgang til
Udsigten øverst oppe, og for de
Voksne gælder det, at de under
et Besøg i Hovedstaden gerne
har genkaldt et Barndomsminde
ved at aflægge Christian 4.s gamle
Bygning et Besøg.

Den 7. Juli havde Taarnet Fød-
selsdag, idet Christian 4. nedlagde
Grundstenen til Rundetaarn den
7. Juli 1638. Ved Grundstensned-
læggelsen blev der slaaet en smuk
Medalje, som findes gengivet i
Konservator Peter Lindes inter-
essante Bog „Vor gamle Hoved-
stad“.

Da Rundetaarn for Tiden er
aktuel paa Grund af det Folke-
observation, som er blevet ind-
rettet øverst oppe, skal vi fortælle
om et Par Begivenheder, der knyt-
ter sig til Grundstensnedlæggelsen.

Paa Medaljens Forside ses Chri-
stian IV til Hest samt en latinsk
Indskrift, der er let at tyde som
Kongens Navn og Titel. Medaljens
Bagside minder derimod om en
Kryds- og Tværsopgave, der ford-
rer noget Hovedbrud. Øverst staar
Guds Navn, skrevet med hebrai-
ske Bogstaver; desuden ses et
kronet Hjerte og en latinsk Ind-
skrift. Betydningen er denne:
„Herre, lad din Vilje ske i mit
(d. v. s. Kongens) Hjerte, som
der sker i Himlen og paa Jorden“.
Alt dette svarer til den store Ind-
skrift, som siden 1642 pryder
Taarnet: „Herre, vejled med din
Lære og Retfærdighed den kro-

nede Konge Christian IV's Hjerte“.
— Som bekendt har denne Ind-
skrift — der baade indeholder
et Sværd, et Hjerte og Kongens
kronede Monogram — givet An-
ledning til forskellige mere eller
mindre vellykkede Vittigheder.
Men ret beset indeholder den jo
baade en smuk og fornuftig Tanke.
Om selve Grundstensnedlæg-
gelsen samt Taarnets og Kirkens
(Trinitatis Kirke) Bestemmelse be-
rettes der i to Tavler, som er
indsat paa hver Side af Porten
til Rundetaarn. Teksten er ogsaa
her paa Latin og lyder saaledes
i dansk Oversættelse.

„Viet den sande treenige Gud
er det hellige Tempel, som Du
ser, Fremmede, Musernes ærvær-
dige Bolig, Matematikernes Ud-
kig. Ved Grundlæggerens Gavnildhed,
ved Arkitekters og Haandværke-
res Indsigt og Snille kappes det
i Storartethed med de gamles. Det
er Grundlagt af Christian den
Fjerde, Danmarks og Norges
Konge, glørværdig Ihukommelse,
skænket vor Jord som et ærvær-
digt Overhoved (Konge), men nu
opløftet til Himlen. Til den aller-
højeste Treenighed viede han dette
Sted, idet han selv med egen Haand
nedlagde den første Sten til den
kongelige Bygning i Aaret efter
Christi Byrd 1637 den 7. Juli“.

Paa den anden Tavle staar der:
„Hvad den højstberømmelige,
nu salige Konge Christian den
Fjerde grundlagde med from Om-
sorg, nemlig dette tredobbelte
Monument — et Tempel for den
hellige Treenighed (Kirken), et
kongeligt Bibliotek og en Stjerne-
borg (Observatorium) af vid-
underligt Arbejde — det har nu
den ærværdige Danmarks og Nor-
ges Konge Frederik den Tredie
fuldført og indviet. Lad det blive
til den almene Nytte. Gud give
det maa blive til Berømmelse,
Lykke og Held“.

Tidene skifter. Af Christian
IV's stolte tredobbelte Monument
er nu kun Kirken og Taarnet til-
bage. Biblioteket er borte — det
har forlængst fundet en Afløser
i Universitetsbiblioteket; Statsob-

servatoriet er ogsaa for mange
Aar siden flyttet til Østervold, da
Rundetaarn ikke egnede sig for de
moderne Kikkertinstrumenter. De
astronomiske Instrumenter, som
oprindeligt fandtes paa „Stjerne-
borgen“, var ganske vist af „vid-
underligt Arbejde“ og meget kost-
bare; men ved grov Uagtsomhed
er de „forsvundne“, og der ha-
ves nu kun nogle enkelte Styk-
ker, som kan give Beskueren en
svag Forestilling om den fordums
Herlighed. Til Erstatning har vi
faaet „Ostekløkken“ med dens
ædende grønne Icopalfarve og Kø-
øjne; men paa det oprindelige
Rundetaarn fandtes der ikke Spor
af Kuppel. Talrige gamle Kobber-
stik viser dette aldeles uimods-
geligt.

Til Fiskerimessen i Simrishamn.

Det blev en uforglemmelig Tur
i Søndags. Begunstiget af det mest
henrivende Solskinsvejr og med
et Par Hundrede festklædte Pas-
sagerer ombord, gled „Hammers-
hus“ Kl. 8,30 ud af Allinge Havn
og satte Kursen mod Hammeren
og den svenske Kyst. Der laa flim-
rende Sol over Allinge-Sandvig
over hvide Villaer og røde Tage,
og inde i Sandvigbugten laa Lü-
beckerdampner og afsatte sine
Passagerer. Men det varede ikke
længe før den lette Sommerdis
hyllede Øen ind i hvide Gevanter,
og vi havde kun Udsigt til det
solglitrende Hav og enkelte Sej-
lere, der for fulde Sejl styrede
deres Kurs.

Længe varede det dog ikke før
Svenskekysten dukkede frem med
Smaabyer og ensomme Kirkespir,
og pludselig ser vi en Flaade af
Motorbaade sætte Kursen ud imod
os. Det er Simrishamn Fiskeri-
flaade, der tæt besat med glad
Ungdom byder os Velkommen
og under Hurraraab slutter op i
vort Kølvan.

En festligere Modtagelse har

„Hammershus“ næppe haft før,
og det var et smukt Syn at se
denne flagsmykkede Flaade paa
over en Snes store Motorbaade
for full speed.

Simrishamn er flagsmykket, de
blaaugle Flag giver Feststemning,
og Kajerne er tæt besat med et
vinkende og viftende Publikum.

Da „Hammershus“ lægger til,
spiller Orkestret den danske og
den svenske Nationalsang og Fi-
skerne slutter op om deres Orga-
nisations smukke Silkefaner. Saa
gaar Processionen med Orkestret
i Spidsen gennem Byen og ud
paa Södra planteringen, der er
indhegnet med Fiskeriet i alle
Dimensioner. Her holdes Taler,
og Aaleruser, Bundgarn og kæm-
pestore Vaad er udspændt over
grønne Græsplæner. Hist og her
staar Baade, Spil og andre Fiske-
reredskaber mellem Telte med
Lykkespil og Skydebaner. Den
store kommunale Varmtvands-Ba-
deanstalt er indrettet til Resta-
uration, her er Pølsevogne og Ba-
nanboder, Flitterstads og Balloner,
— alt hvad der hører med til en
svensk Folkefest.

Længere henne staar en nybyg-
get moderne Rødspættekutter og
nede ved Fiskerhavnen er opstillet
en Mængde Akvarier med levende
Ferskvands- og Havvandsfisk.

Centralforeningens store to-eta-
ges Bygning er indrettet som Ud-
stillingsbygning. I Kælderetagen
er Udstilling af Fisk, saavel sal-
let, røget og frosset. Her er Da-
mer travlt beskæftiget med at de-
monstrere for Publikum, hvorledes
de forskellige Fisk skal renses
og parteres. Det gaar fuldstændig
fabriksmæssigt til, og de dejligste
Rødspættefileer hober sig op i
Løbet af et Øjeblik. Herfra trans-
porteres Fisken ud i Køkkenet,
hvor den tilberedes til Gæsterne.

Vi gaar ovenpaa i Stueetagen,
hvor Konservesfabriker og Røge-
rier udstiller deres Produkter. Her
er ogsaa Baadmotorer, Garn og
alle mulige Fiskeriredskaber, Baad-
modeller, Lanterner, Tudehorn og
meget andet.

Oppe paa 1ste Sal spiller Mu-

sikken. Her serverer travlt be-
skæftigede Damer ustandseligt
Lunch a 1 Kr. og 1,50. I den
rummelige Sal staar lange Borde
tæt besat med spisende. Der ser-
veres daglig flere Hundrede Por-
tioner af forskellige Fiskeretter,
saasom kogt Sild og Torsk, Laks,
Ørred, Aal og forskellig Fiskegra-
tin. Fru Gerda Hallgreen holdt
Foredrag om Fiskens store Nær-
ingsværdi og Billighed i Forhold
til Kødspiser, dens Rigdom paa
Fosfor og Jod er meget værdi-
fuld, men Manglen af Fedt gør
det nødvendigt at dette tilsættes
under Tilberedningen. Omtalte
forskellige Fiskefarser og deres
Anvendelse med Sovser og Sup-
per. Fiskesuppe blev ikke meget
benyttet af Husmødrene, men den
Suppe, Fruen demonstrerede, stod
fuldt paa Højde med Kødsuppe
og havde en god og pikant Smag.
Ogsaa den lækre Fiskegratin og
Sildesalat vandt Bifald.

Maden var fortræffelig og Ser-
veringen proper og gik hurtig fra
Haanden. Der serveredes efter
Ønske Vin eller Øl til Maden og
Portionerne var rigelige — alt
ialt en udmærket Propaganda for
Fiskeriet.

I det ene Hjørne af Salen var
indrettet en interessant Udstilling
af Fiskeredskaaber, der nu hører
en svunden Tid til. Her hænger
det gamle Byhorn fra Kåsaberga,
der benyttedes i mørke, taagede
Nætter, her er gamle Næt og Tum-
lergarn, Rokke, primitivt Rebsla-
gerværktøj, Kroge, Vindsler, Hale-
ben, Lerkrus og Krukker. Gamle
Baadmodeller, en af en gammel
Blekingeka med Latinersejl og
en bornholmsk Vragbaad fra 1870
— 80 Endvidere hænger gamle
Skilderier af Fuldriggere i Storm-
og Magsvejr samt en Samling Ma-
lerier og Akvareller med Motiver
fra Simrishamn og skaanske Fi-
skerbyer.

Efter Spisningen er der Svøm-
meopvisning i Baadehavnen og
Møde i Templarsalen med Fore-
drag.

Oppe fra den gamle Skanse ta-
ger Havnen sig prægtig ud med
de mange flagsmykkede Baade
og festklædte Mennesker, der lidt
efter lidt spredes, for at tage Del
i de forskellige Folkeforlystelser,
der var arrangeret i Dagens An-
ledning.

Fiskerimessen blev en Succes,
som Arrangørerne og Borgm.
Ehnberg havde megen Ære af.

Der var mødt en Mængde Men-
nesker fra Skaane, og Bornholm
var ret godt repræsenteret, om-
end der var ventet et endnu større
Antal Fiskere her fra Øen.

— Kl. 22,30 gled Hammershus
atter ud af Havnen, og Sang og
Hurraraab lod ud til os i den
stille, stjerneklare Nat.

En dejlig Dag var tilendebragt.

